

**INHERITURA područja zadovoljavaju
kriterije u 4 kategorije:**

- ⇒ Mjere upravljanja i zaštite okoliša
- ⇒ Valorizacija i promotivne aktivnosti
- ⇒ Upravljanje i strateško planiranje
- ⇒ Edukacijske aktivnosti i podizanje svijesti

Testiranje Modela održivog upravljanja područjima prirodne baštine

Testiranje Modela održivog upravljanja područjima prirodne baštine, odrđeno je kroz aktivnosti radnog paketa Testiranje, koji je završio sredinom 2021. godine. Kroz radni paket Kapitalizacija, provedeno je fino podešavanje ovog modela i to za potrebe izrade Alata za samoprocjenu održivosti u upravljanju područjem prirodne baštine te stvaranja prepostavki za razvoj programa certificiranja.

S tim u vidu, uključeno je 17 novih tijela koja upravljaju područjima prirodne baštine na način da su isti zamoljeni da popune prijavne obrasce koji su potom korišteni za polazište testiranja Alata za samoprocjenu održivosti u upravljanju područjem prirodne baštine. Svih 17 područja je pokazalo dobru razinu održivosti u upravljanju svojim područjem, s tim da 13 područja zadovoljava višu razinu održivosti koja je prepostavka za razvoj programa certificiranja.

13 novih INHERITURA područja, prema partnerima predlagateljima:

1. **National Park Mljet** - Ministarstvo turizma i sporta (Hrvatska)
2. **Nin Lagoon** - Ministarstvo turizma i sporta (Hrvatska)
3. **"Unione della Romagna Faentina e Modigliana"** - Emilia Romagna Region (Italija)
4. **La Albufera Natural Park** - Region of Murcia (Španjolska)
5. **Natural Regional Park Corbières-Fenouillèdes** - Department of Hérault (Francuska)
6. Operation Grand Site (OGS) "**Location of Minerve, gorges of the Cesse and the Brian**" -Department of Hérault (Francuska)
7. **Krajinski park Debeli rtič** - Public agency for promotion of entrepreneurship and developing projects of Municipality of Izola (Slovenija)
8. **Ramla I-Ħamra** - Malta Regional Development and Dialogue Foundation (Malta)
9. **Pembroke Park** - Malta Regional Development and Dialogue Foundation (Malta)
10. **Chelmos Vouraikos National Park and UNESCO Global Geopark** - University of Patras (Grčka)
11. **Coastal zone area of Aigio city** - University of Patras (Grčka)
12. **Brijuni National Park** - Institut za poljoprivredu i turizam (Hrvatska)
13. **Luka Budava** - Institut za poljoprivredu i turizam (Hrvatska)

Nacionalni park Brijuni, nalazi se u Istarskoj županiji (Hrvatska). Duž zapadne istarske obale, smješteno je nekoliko skupina otoka, među kojima je najzanimljivija, najveća i najrazvedenija brijunska skupina od 14 otoka, otočića i hridi. Obale su uglavnom niske i stjenovite, ali posjetiteljim lako dostupne, dok su pojedine uvale šljunčane i pjeskovite. Od ukupno 14 otoka, Veliki Brijun je najveći, najljepši i najposjećeniji otok Brijunskog otočja. Obiluje prirodnom baštinom, a osim iznimno vrijednih ostataka graditeljske baštine, sadrži očuvane vegetacijske tipove tipične za podneblje zapadne Istre. Lako je otvoren za javnost, dijelom otoka upravlja Ministarstvo obrane Republike Hrvatske. Rekreacijske aktivnosti u parku uključuju iznajmljivanje bicikala i električnih automobila za istraživanje parka, vođenu vožnju kajakom po zaštićenom obalnom području nacionalnog parka, ronjenje u Brijunskom akvatoriju te šetnju nekom od raznih poučnih staza pogodnih za istraživanje i doživljaj flore i faune.

Luka Budava je ekološko područje smješteno u jugoistočnom dijelu Istarske županije (Hrvatska), s pogledom na more i gotovo u cijelosti prekriveno šumom. Duljina obale iznosi 17,5 km (56% ukupne duljine obale općine Ližnjan-Lisignano), a obala je vrlo dobro razvijena (plaže, uvale i obalne litice). Područje je, unutar granica zaštite, naseljeno. Krajolik karakterizira blago izdizanje od obale. Jedina iznimka je područje rta Cuf, gdje se teren gotovo okomito uzdiže od obale. Područje je zaštićeno zbog šuma hrasta crnike koje se smatraju jednom od najbolje očuvanih šuma na Mediteranu. Na tom području su zabilježeni i suhi submediteranski travnjaci na kojima raste 17 strogo zaštićenih i endemičnih vrsta orhideja. Na jednom dijelu područja, nalazi se ornitološki značajan punkt, koji obiluje i antičkim arheološkim nalazištima, podvodnim i kopnenim. Razvoj turizma ovog područja, usmjeren je na aktivnosti na otvorenom kao što su jogging, trekking, biciklizam, planinarenje, ronjenje, vožnja kajakom i surfanje, što je u skladu s Planom upravljanja. U okolini su uređene i poučne staze.

Nacionalni park Mljet, nalazi se na sjeverozapadnom dijelu otoka Mljeta u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (Hrvatska) i dio je mreže Natura 2000. U nacionalnom parku se nalaze dva slana jezera: Veliko i Malo jezero. Veliko jezero je dom najvećeg koraljnog grebena (*Cladocora caespitosa*) na svijetu. Na području Velikog jezera nalazi se 8 km duga pješačka i biciklistička staza na kojoj je moguće iznajmiti bicikle i kajake. Obala Malog jezera, vrlo je razvedena i obrasla gustim borovim krošnjama koje se protežu do mora, a njegovo podmorje obiluje raznim oblicima života, osobito rijetkim i endemskim vrstama. Na ovom području nalazi se 2 km duga staza. Nacionalni park ima vrlo razvedenu obalu i raznolik krški reljef s brojnim otocima i hridi. Osim šetnje i vožnje biciklom oko Velikog i Malog jezera, u nacionalnom parku se nalazi više od 200 km pješačkih staza te kulturne staze koje uključuju obilazak kulturno-povijesnih spomenika i drugih lokaliteta kulturne i tradicijske vrijednosti (mlinovi i sl.), a u čijem se okruženju mogu pronaći različite biljne vrste (orhideje).

Ninska laguna (poznata i kao **Ninski zaljev**), nalazi se u Zadarskoj županiji (Hrvatska) i dio je mreže Natura 2000. Ninski zaljev, relativno je plitka uvala zaštićena od otvorenog mora i prepoznatljiva po pjeskovitom krajoliku. Pješčana i muljevita obala mora, pod utjecajem izvorske vode s kopna, područje je jedinstvenih i rijetkih staništa. Lokacija je turistička atrakcija, čije duge prirodne pješčane plaže služe za rekreativne aktivnosti (slobodno vrijeme, kupanje, vodeni sportovi, dok se izvan sezone koristi za jedrenje na dasci i sl.). Lokalitet je također zanimljiv za promatranje biljaka i ptica. Uz obalu Ninskog zaljeva, formirale su se pješčane dine s endemskim, osjetljivim i rijetkim biljkama. Područje je pogodno za razgledavanje i šetnju. Ninska laguna obiluje mjestima do kojih se može doći pješice, trčanjem, biciklom ili jahanjem. Održavaju se edukativne ture o procesu proizvodnje ekološke soli i s time povezanim iskustvima. U okolini grada Nina, nalazi se 110 kilometara uređenih biciklističkih ruta koje prolaze kroz prekrasan okoliš očuvane prirode, povijesnih spomenika i prirodnih atrakcija.

Krajinski park Debeli rtič, nalazi se u obalno-kraškoj (statističkoj) regiji Slovenije. Riječ je o maloj površini na moru od 3,4 km², od čega je polovica morska površina. Park se nalazi na samom rubu Ankaranskog poluotoka u blizini Tršćanskog zaljeva. U srcu parka, nalazi se rt s flišnom liticom, netaknuta obala i podvodni greben. Ostale zanimljivosti uključuju prirodne uvale i močvare, submediteransku vegetaciju, vinograde i maslinike. Jedan od najdužih i najbolje očuvanih dijelova slovenske obale, ključno je područje za očuvanje biološke raznolikosti. Ovo područje, također je dom rijetkih, ugroženih vrsta morske flore i faune, kao i arheoloških nalazišta koja su uglavnom pod vodom (građevine, molovi, splavi, sidra i plovila). Prirodu Debelog rtiča posjetitelji mogu istraživati tijekom cijele godine kroz tematske staze.

Ramla I-Ħamra je pješčana plaža, dio područja Natura 2000, nazvana tako prema svom crvenkastom pijesku, a najveća je plaža na otoku Gozo (Malta). To je seoska plaža okružena obroncima, divljim raslinjem i poljoprivrednim zemljištem. Prekrivena je bogatom, endemičnom florom i unutarnjim stijenama. To je područje bogate biološke raznolikosti, sa 130 zabilježenih biljnih vrsta, od kojih je 10% klasificirano kao rijetke ili ugrožene. Plaža je popularna i kod lokalnog stanovništva i kod turista, ali turističke aktivnosti koje obuhvaćaju ugostiteljske objekte, kioske sa sladoledom i iznajmljivanje opreme za plažu, ne nalaze se unutar područja i mogu se naći izvan granica područja, na prilazu plaži. Rekreacijske aktivnosti u okolini uključuju jahanje, planinarenje, bicikлизам, avanturistički turizam i promatranje prirode.

Pembroke Natura 2000 Park, nalazi se na istočnoj obali Malte. Park je zaštićen zbog svoje kamenite obale, vodotoka i okolnog krškog područja. Između 1870-ih i 1977. godine, ovo je područje korišteno kao strelište za vježbe britanske vojske. Posljedično, mjesto je dugo godina bilo nedostupno nevojnom osoblju te se vrlo malo razvijalo. Kao rezultat, na ovom području su preživjele razne rijetke i ugrožene biljne vrste, što ga čini jednim od najbogatijih i najvažnijih florističkih lokaliteta u zemlji. Ovo područje, jedno je od rijetkih preostalih krških područja na istočnoj obali Malte, gdje se tijekom cijele godine mogu pronaći razne samonikle biljke prilagođene vrlo teškim uvjetima. Park Pembroke također privlači razne ptice selice koje se zaustavljaju na svojim dugim putovanjima na sjever ili jug. Rekreacijske aktivnosti na tom području uključuju pješačenje i vožnju biciklom po prirodnim stazama te vožnju biciklom po tematskim rutama koje ističu različite prirodne, povijesne i vjerske karakteristike teritorija.

Chelmos Vouraikos National Park and UNESCO Global Geopark, nalazi se na Peloponezu u Grčkoj. To je područje bogato šumama, tekućim bistrim rijekama, špiljama s 13 podzemnih jezera (međunarodna geolokacija), fosilnim nalazištima te prirodnim i umjetnim jezerima. Na planini Chelmos, na nadmorskoj visini od 2060 metara, nalazi se glacijalno jezero Mavrolimni. Sjeverno od jezera je zbog kretanja ledenjaka formiran morenski greben. Glacijalni sedimenti blokirali su odvodnu mrežu što je rezultiralo stvaranjem alpskog jezera. Ovo malo jezero, privlačno je ljubiteljima planinarenja kada se uspinju prema visokim vrhovima planine Chelmos. Što se tiče fosilnih nalazišta, geolokacija Mega Spilaio, nalazi se na sjevernom dijelu Geoparka. Sastoji se od konglomerata koje su stvorile rijeke prije 2-3 milijuna godina. Ove stijene tvore impozantne strme litice gdje postoji rijedak Silene conglomeratica. Njegov izgled je jedinstven u cijelom svijetu. Na tim strmim padinama, pronađene su fosilne kosti velikih sisavaca. Postoji mnogo aktivnosti za istraživanje parka: hodanje, planinarenje, vožnja biciklom, kombiniranje atletskih aktivnosti s istraživanjem prirodne, povijesne, vjerske i kulturne pozadine teritorija.

Coastal zone area of Aigio city, nalazi se na sjevernom dijelu obale Peloponeza u Grčkoj. Područje ima mnogo plaža s kristalno čistim morem i Natura 2000 lagunom. Lokalitet, unatoč svojoj maloj veličini (3 km²), predstavlja vrlo važan ekosustav, sa svim obilježjima tipičnog močvarnog područja. Pojasevi trske su u dobrom stanju i s ornitološkog gledišta, vrlo su značajni jer pružaju utočište selicama. Lakoća pristup ovoj močvari je prednost za njezino promatranje. Močvarno područje Alyki, iako prilično malo, od velike je ornitološke važnosti, posebno kao mjesto za zaustavljanje ptica selica. Glavne prijetnje laguni Alyki su ljudske aktivnosti (uključujući turizam uglavnom tijekom ljeta), poljoprivredne aktivnosti u okolini i lov. Postoje različiti načini za istraživanje obalnog područja: biciklističke rute, kombiniranje atletskih aktivnosti s istraživanjem prirodne, povjesne, vjerske i kulturne pozadine teritorija te ruta za jedrenje u morskim špiljama.

Corbières-Fenouillèdes, nalazi se u regiji Occitanie u Francuskoj. Park karakteriziraju krajolici koji su usko ovisni o geomorfologiji. Tu su vinorodni obronci, šumoviti obronci, pašnjaci i šume. Tijekom 500 milijuna godina, stvorilo se 67 geolokacija, 809 identificiranih prirodnih šupljina, 1024 šupljine koje su popisali lokalni speleolozi i 86 kamenoloma i sličnih lokaliteta. Jedna od glavnih prijetnji Parku je zatvaranje prostora, kao posljedica napuštanja poljoprivrede. Dakle, očuvanje visoke baštinske vrijednosti ovog područja usko je povezano s održavanjem i razvojem djelatnosti, prvenstveno poljoprivrednih djelatnosti. Na ovom teritoriju s vrlo niskom gustoćom naseljenosti, razvoj održivog turizma, neophodan je za jačanje gospodarske i kulturne vitalnosti, uz očuvanje geološke, prirodne i kulturne baštine. Postoji mnogo aktivnosti za otkrivanje parka, na primjer: hodanje, planinarenje, vožnja biciklom, jahanje, praćenje ruta usmjerenih na proizvodnju vina ili poljoprivredu.

OGS Minerve se nalazi u regiji Occitanie u Francuskoj i dio je Regionalnog parka prirode Haut Languedoc. Ovo područje predstavlja izvanredan krajolik vapnenačkih i vinorodnih brežuljaka. Vapnenački plato i klanci oblikovani su vodom, što je stvorilo tipičan krški reljef sastavljen od špilja i rasjeda u kojima se voda infiltrira i cirkulira pod zemljom. Teritorij, koji nosi tragove prapovijesne okupacije, obilježen je poviješću Katara u 13. stoljeću. Tok dviju rijeka, Cesse i Brian, koje teku ovim teritorijom, promijenio se zbog kopanja dvaju mostova i izgradnje veličanstvenog krajobraznih spomenika: "Mali most" (dugačak je 110 metara) i "Veliki most" (više od 250 metara). Područje se suočava s velikom turističkom posjećenošću povezanom s njegovom poviješću, vinogradima i krajolikom. Posjetitelji mogu istraživati lokalitet pješačenjem, planinarenjem, biciklizmom, jahanjem, prateći rute usmjerene na krajolik, proizvodnju vina i sport.

La Albufera Natural Park je obalno močvarno područje autonomne zajednice Valencia, u Španjolskoj. Park ima tri glavna područja bogata prirodnom baštinom: Restinga, Albufera Lagoon i Marjal. Restinga je pješčano područje na obali, gdje se nalaze pješčane plaže i dine, kako na plaži tako i u unutrašnjosti. Pristup pješčanim dinama najbližim obali, vrlo je ograničen, jer se radi o području zaštićenih vrsta i staništa, ali plažama i unutarnjim dinama koje su prekrivene vegetacijom, može se pristupiti radi rekreativne (vodenih sportova, promatranje prirode, planinarenje i biciklizam). Laguna Albufera je područje visoke prirodne vrijednosti, posebno za ptice i vodenu bilje, ali i za lokalnu zajednicu, budući da laguna opskrbljuje brojna rižina polja na tom području. U laguni su najučestalija turistička aktivnost izleti brodom. Marjal je močvarno područje (uključuje umjetna jezera i potoke) gdje se nalaze polja za uzgoj riže. To je najveće područje parka i vrlo je važno za divljač, kao izvor hrane i utočište. Glavne turističke aktivnosti na ovom području su pješačenje, biciklizam i promatranje prirode.

Unione della Romagna Faentina e Modigliana, nalazi se u južnom dijelu regije Emilia Romagna, u podregiji Romagna, u Italiji. Obuhvaća 9 općina koje obuhvaćaju drevni grad umjetnosti, baštinu ljekovitog bilja, termalne izvore, muzej na otvorenom, jedno od najvažnijih i najopsežnijih arheoloških nalazišta u Romagni, šume s prirodnim stazama i preko 30 km označenih staza, parkova, rijeka s biciklističkim stazama duž njihovih nasipa, špilja (od kojih je jedna ukupno dugačka preko četiri kilometra i unutar koje se nalaze arheološki dokazi o višetisućljetnom prisustvu čovjeka na tom području), jezera, fosilna nalazišta i "La Vena del Gesso Romagnola": spektakularna formacija selenitnih stijena s važnim geološkim, prirodnim i krškim aspektima. Posjetitelji mogu istraživati lokalitet pješačenjem, planinarenjem, biciklizmom, jahanjem, prateći rute usmjerene na prirodu, krajolike, proizvodnju ulja i baštinu 450 samoniklih biljaka.

Primili ste ovaj e-mail jer ste prijavljeni na Newsletter listu Instituta za poljoprivredu i turizam (IPTPO) za praćenje projekta INHERIT.

Ukoliko ne želite i dalje primati Newslettere, molimo da se odjavite s Newsletter liste slanjem sadržaja s razlogom odjave na e-mail: inherit@iptpo.hr.

inherit.interreg-med.eu

Projekt sufinancira Europski fond za regionalni razvoj